

Agenderingsverzoek Statencommissies Noord-Holland: Faunabeheerplan Wildsoorten 2023-2029

Naam fractie/ indiener: Partij voor de Dieren, Ilona Haas / PvdA, Tino Wallaart / GroenLinks Ruchama Bwefar

Naam commissie en datum: Landelijk gebied, 20 november 2023

o Verzoekt de brief op de C-agenda onder nr. 26 van de maand juli met de titel “Goedkeuring Faunabeheerplan Wildsoorten 2023-2029” ter bespreking te verplaatsen naar de B-agenda

1. Aanleiding

Op 11 juli 2023 heeft het College van Gedeputeerde Staten in Noord-Holland goedkeuring verleend aan het Faunabeheerplan Wildsoorten 2023-2029.

Jachtrecht mag wettelijk toegepast worden op de vijf diersoorten: konijn, haas, fazant, wilde eend en houtduif, ten behoeve van benutting en ongeacht of er sprake is van schade of onveilige situaties. Voorwaarde is wel dat een ‘redelijke wildstand’ wordt aangehouden en daarvoor zijn de jagers zelf verantwoordelijk.

Een aantal opvallende punten in dit Faunabeheerplan Wildsoorten:

- De dalende trend van deze soorten in Noord-Holland, die onder andere blijkt uit de tellingen van jagers zelf.
- Niet vastgesteld kan worden of en zo ja hoe groot eventuele schade is die deze soorten veroorzaken.
- Onduidelijk is wat de relatie is tussen de omvang van de populatie en aangerichte schade.

We weten dus niet of er schade is, hoe groot die schade is, of die schade te wijten valt aan deze soorten en in hoeverre de wildstand van invloed is op de omvang van eventuele schade. Vaststelling van schade gebeurt immers niet ten behoeve van het opstellen van een faunabeheerplan, maar slechts om de hoogte van een schadevergoeding te bepalen.

Wat we wél weten is dat de natuurlijke leefomgeving van deze wildsoorten onder druk staat en daarmee de staat van instandhouding van deze in het wild levende dieren, wat blijkt uit de cijfers en analyses van de tellingen.

De jacht op wildsoorten in het kader van dit faunabeheerplan dient dan ook slechts om gebruik te maken van het jachtrecht en om dat wat de grond biedt zich toe te eigenen en te doden.

Verder wordt gesteld dat schade niet of slechts ten dele¹ wordt voorkomen door toepassing van het jachtrecht. Niet-dodelijke preventieve maatregelen zijn een doeltreffender alternatief om eventuele schade door wildsoorten te voorkomen dan doden door jagers. Diverse wetenschappelijke onderzoeken staven dit. Het laten opstellen van een faunabeheerplan Wildsoorten heeft dan ook als enig doel het mogelijk maken van de uitoefening van het jachtrecht, “benutting van wat de grond brengt”.

Tegelijk is er wel een verband tussen het lijden van schade en de verantwoordelijke jachtrechthouder: indien er schade ontstaat door de populatie van een diersoort die niet beheerd wordt door de uitvoering van het jachtrecht, wordt de jager verantwoordelijk gehouden. De agrariër die schade lijdt, wordt op geen enkele manier gestimuleerd preventieve maatregelen te treffen tegen schade. De jager lost het wel op. Dit is een wettelijk vastgelegd kader.

Bij het tot stand komen van het Faunabeheerplan zijn transparante besluitvorming en breed draagvlak van essentieel belang. De wetgever heeft daarom in de Wet natuurbescherming gekozen voor “een betrokkenheid van een breder spectrum aan maatschappelijke organisaties bij het bestuur van een faunabeheereenheid”.² Niet voor niets heeft de Provincie aanvullende eisen gesteld aan de samenstelling van de

¹ FBE Wildsoorten 2023-2028 p. 13 par.1.5

² Memorie van Toelichting OVN2020 artikel 2.12

Faunabeheereenheid. Zo moet een deskundige op het gebied van diergedrag en dierenwelzijn deel uitmaken van het bestuur van de Faunabeheereenheid. De Memorie van Toelichting op de OVNH 2020 artikel 2.12 verduidelijkt: “Dit kan bijvoorbeeld een hoogleraar, onderzoeker, dierethicus of dierenwelzijnsorganisatie zijn.” Onduidelijk is wie deze deskundige is nu dit niet uit de opsomming van bestuursleden valt af te leiden. Eveneens zijn er in het Faunabeheerplan diverse zienswijzen opgenomen van natuur- en dierenwelzijnsorganisaties, waarvan niet duidelijk wordt hoe deze doorvertaald zijn naar het Faunabeheerplan. Dit werpt de vraag op of alle checks and balances wel gerespecteerd zijn bij de opstelling van het Faunabeheerplan en of het wel bijdraagt aan transparante besluitvorming en breed draagvlak, zoals beoogd door de wetgever.

2. Het behandeldoel

Op 20 november 2023 staat in de Commissie Landelijk Gebied het Initiatiefvoorstel Beperking hobbyjacht in de provincie Noord-Holland van de Partij voor de Dieren op de agenda met reactie van GS. Dit agendapunt kan niet los gezien worden van het Faunabeheerplan Wildsoorten en zouden we graag in samenhang bespreken.

De reactie van GS op het initiatiefvoorstel bevestigt het beeld dat er iets mis is met de checks and balances om te komen tot transparante besluitvorming en breed draagvlak in het faunabeleid - en dat het provinciebestuur niet bereid is hier iets aan te doen. Zo wijst GS het niet

uitgeven van het jachtrecht op eigen gronden af met een beroep op 'grote gevolgen' voor populatiebeheer en schadebestrijding. Nog los van de uit het FBP blijken de onduidelijke relaties tussen de wildsoorten en schade, biedt het kader voor populatiebeheer en schadebestrijding (onthefingen en vrijstellingen) volop ruimte om in te grijpen zonder jacht. Een oproep om niet-dodelijke methodes te stimuleren wijst GS van de hand. Het 'zoveel mogelijk' vermijden van het doden van dieren bij schadebestrijding en populatiebeheer is nota bene beoogd in de Wet natuurbeheer artikel 3.25 derde lid. GS geeft aan dat nieuwe ontwikkelingen op dit vlak 'voortdurend' gevolgd worden en 'zo mogelijk' verwerkt in nieuwe Faunabeheerplannen. Wij kunnen geen enkel voorbeeld hiervan vinden in het voorliggende Faunabeheerplan.

De provincie heeft als een van haar kerntaken natuur en de zorg voor in het wild levende dieren. Wij hebben de verplichting om voor de in het wilde leven dieren expliciet genoemd in onze begroting. De Partij voor de Dieren, de PvdA en GroenLinks vinden een gezonde en veilige leefomgeving voor mens en dier erg belangrijk en hebben zorgen over de negatieve gevolgen die dit faunabeheerplan hierop kan hebben. We hebben een zware gezamenlijke taak als Provinciale Staten om een gezonde en veilige leefomgeving te bieden en de natuur te beschermen. Die natuurbescherming is een van de belangrijke taken van de provincie. De Partij voor de Dieren, de PvdA en GroenLinks stellen daarom voor om zo'n belangrijk document met ingrijpende gevolgen voor het welzijn van al onze

inwoners te bespreken en te toetsen of het plan de gewenste uitwerking zal hebben, gezien onze verantwoordelijkheden als natuurbeschermer.

Vraag aan de fracties:

1. Wat vinden de fracties van de totstandkoming van het FBP Wildsoorten 2023-2029 en faunabeheerplannen in het algemeen? Zijn de fracties bereid om te bespreken hoe we de totstandkoming van een faunabeheerplan diervriendelijker kunnen maken binnen de kaders en bevoegdheden die daarvoor zijn gesteld voor de provincie?

2. Hoe denken de fracties over de inzet van dodelijke methoden van jacht zonder nader onderzoek te doen naar (nieuwe) methoden van niet-dodelijke preventiemiddelen, hoewel dat wel wettelijk geregeld is en overeenkomt met het gewenste beleid van ons als provincie ? Hoewel deze verplichting wel bij ontheffing geldt, zou de commissie zich kunnen uitspreken om dit ook toe te passen wanneer jagers worden ingeschakeld gedurende het jachtseizoen voor populatiebeheer en schadebestrijding, wat immers ook gebeurt (zie laatste alinea inleiding hierboven). Dit zou dan wellicht opgenomen kunnen worden in het FBP als afwegingskader.

3. De provincie zit in een onmogelijke dubbelrol, die van natuurbeschermer, zorgdrager van in het wild levende dieren en die van facilitator van de jacht. Hoe denken de fracties over de uitvoerbaarheid

van deze dubbelrol en de ethische kwesties die daarmee gepaard gaan? Zijn de fracties bereid , bijvoorbeeld in IPO-verband te pleiten voor een aanpassing van de Wet natuurbescherming, die natuurbescherming duidelijk vooropstelt? Dit kan bijvoorbeeld door schadebestrijding of populatiebeheer onder strikte voorwaarden open te laten en het jachtrecht af te schaffen

4. In de OVNH 2020 (art. 6.7) staat dat een FBP kaders moet omvatten die gebaseerd zijn op actuele kwantitatieve gegevens over de omvang van populaties, terwijl gesteld wordt dat deze gegevens nauwelijks voorhanden zijn. Bovendien zijn de jagers zelf verantwoordelijk voor 'een redelijke wildstand' zonder dat dit nader gespecificeerd wordt en bovendien duidelijk uit de data blijkt dat die wildstand daalt en ze daar dus niet in slagen. Wat vinden de fracties over de betrouwbaarheid van FBP's in het algemeen en de kwaliteit van het onderhavige FBP als deze gegevens niet beschikbaar zijn om te beoordelen wat de gevolgen zijn voor vrijstellingen en het openstellen van het jachtseizoen voor specifieke diersoorten? Zijn de fracties eventueel bereid GS op te roepen de goedkeuring van dit FBP in te trekken, als blijkt dat de kwaliteit niet voldoet en de visie van belanghebbenden onvoldoende is meegenomen in het plan?

5. In het FBP p. 9 staat dat " De Wet natuurbescherming noch de provinciale omgevingsverordening vereist als onderdeel van een faunabeheerplan prognoses of plannen Faunabeheerplan Wildsoorten

2023-2029 - Faunabeheereenheid Noord-Holland voor het afschot in de komende beheerperiode". Gezien de huidige zorgelijke trends van de onderhavige populaties, zouden we als PS kunnen overwegen de Omgevingsverordening hierop aan te passen. Hoe zien de fracties deze mogelijkheid om de staat van instandhouding beter te kunnen monitoren en niet alleen over te laten aan het inzicht van de jachtaktehouder zelf?

5. De vrijstellingen voor jacht op de wilde eend heeft de provincie al ingetrokken vanwege de grote zorgen om de populatie in onze provincie. De minister heeft de jacht op konijnen niet opengesteld vanwege de slechte staat van instandhouding van deze soort. Wat vinden de fracties van het idee om de minister op te roepen het jachtseizoen ook voor tenminste de wilde eend niet te openen?

Vragen aan GS:

1. In bijlage wordt van diverse dierenwelzijnsorganisaties een visie opgenomen over de jacht in Noord-Holland. Op welke manier kijkt GS naar deze visies voor een FBP in het algemeen en op welke manier worden deze visies meegewogen in ontheffingen en vrijstellingen?
2. Omdat we dit FBP Wildsoorten in de Commissie beschouwen in samenhang met het initiatiefvoorstel Hobbyjacht en de reactie van GS daarop zouden we graag van GS vernemen op welke wijze zij de faunabeheerplannen en ecologische kennis over wildsoorten en

populaties meewegen in het afgeven van vrijstellingen en het goedkeuren van een FBP, zodat 'van het jachtrecht ten behoeve van benutting' gebruikgemaakt mag worden. Immers, een FBP omvat alleen de visie en grondhouding jegens de natuur en dierenwelzijn van de FBE die het heeft opgesteld. Het is geen integraal en samenhangend beleidsstuk waarin een gedegen integrale belangenafweging, mede op grond van wetenschappelijk onderzoek, wordt gemaakt.